

Na podlagi prvega odstavka 13. člena, tretjega odstavka 17. člena, drugega odstavka 18. člena, sedmega odstavka 19. člena in prvega odstavka 27. člena v zvezi s tretjim odstavkom 5. člena Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost (Uradni list RS, št. 167/21, v nadaljevanju: Uredba o izvajanju mehanizma) izdajam

SMERNICE ZA DOLOČITEV NAČINA IZVAJANJA MEHANIZMA ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

PRAVNA PODLAGA

- 1 Pravna podlaga za določitev načina izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: mehanizma) je:
 - Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: Uredba (EU) 2021/241),
 - Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2106 z dne 28. septembra 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost z določitvijo skupnih kazalnikov in podrobnih elementov preglednice kazalnikov okrevanja in odpornosti z vsemi spremembami,
 - Delegirana uredba komisije (EU) 2021/2105 z dne 28. septembra 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost z opredelitvijo metodologije za poročanje o socialnih odhodkih z vsemi spremembami,
 - Načrt za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: načrt), ki je potrjen z Izvedbenim sklepom Sveta o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Slovenijo (v nadaljevanju: izvedbeni sklep),
 - Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21 in 206/21 – ZDUPŠOP).

SPLOŠNA OPREDELITEV NAČINA IZVAJANJA MEHANIZMA

- 2 Izvajanje mehanizma poteka v skladu z določbami izvedbenega sklepa in podrobnejšimi vsebinami mejnikov in ciljev ter mehanizmov preverjanja, kot so navedeni v načrtu in operativnih ureditvah med Evropsko komisijo in Slovenijo (v nadaljevanju: operativne ureditve).
- 3 Sistem upravljanja in nadzora pri izvajanju mehanizma vključuje naloge upravljanja, koordiniranja in spremljanja izvajanja koordinacijskega organa, naloge revizije uspešnosti doseganja mejnikov in ciljev revizijskega organa ter naloge načrtovanja in izvajanja ukrepov nosilnih organov in izvajalcev ukrepov.
- 4 Koordinacijski organ je odgovoren za vzpostavitev sistema izvajanja in spremljanja načrta kot celote v sodelovanju z Evropsko komisijo (v nadaljevanju: EK) in udeleženci izvajanja načrta.
- 5 Revizijski organ je odgovoren za vzpostavitev revizijske strategije in izvajanje revizij sistema izvajanja načrta in revizij ukrepov, s katerimi se preverja doseganje mejnikov in ciljev iz načrta.

- 6 Nosilni organi so odgovorni za načrtovanje in izvajanje posameznih ukrepov iz načrta na način, da bodo doseženi mejniki in cilji, pri čemer lahko del svojih nalog prenesejo na izvajalce ukrepov.
- 7 Načrt vključuje podrobnejšo vsebinsko opredelitev, izvedbena določila ter stroške in način financiranja posameznih ukrepov iz sredstev mehanizma, ki prispevajo k doseganju mejnikov in ciljev.
- 8 Financiranje ukrepov iz načrta poteka v skladu z veljavnimi Smernicami za določitev načina financiranja iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost in Priročnikom o načinu financiranja iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost.
- 9 Informacijska podpora za finančno in vsebinsko spremljanje izvajanja načrta se zagotavlja preko informacijskih sistemov MFERAC in Program dela.

VLOGA UDELEŽENCEV PRI IZVAJANJU MEHANIZMA

10 Koordinacijski organ:

- koordinira in spremlja izvajanje načrta kot celote ter skrbi za izpolnjevanje nalog organov, vključenih v izvajanje mehanizma, ob upoštevanju zgoraj navedenih pravnih podlag,
- sodeluje z nosilnimi organi v procesu načrtovanja, zlasti pri usklajevanju vsebin javnih razpisov oz. javnih pozivov za izbor projektov z EK, izvajanja in spremljanja ukrepov za namen doseganja mejnikov in ciljev, skladno z določbami in zahtevami izvedbenega sklepa in operativnih ureditev,
- skrbi za redno komunikacijo z nosilnimi organi in EK, v zvezi z izvajanjem posameznih ukrepov iz načrta, z namenom učinkovite uresničitve načrta in doseganja mejnikov in ciljev,
- pripravi poročila o napredku in uresničevanju načrta ter operativnih ureditev, ob posredovanju zahtevka za plačilo na EK ter za namene poročanja v okviru evropskega semestra,
- z udeleženci izvajanja načrta usklajuje pripravo ustrezne dokumentacije za posredovanje zahtevka za plačilo EK.

11 Revizijski organ:

- izvaja revizije ukrepov, s katerimi se preverja tudi doseganje mejnikov in ciljev iz načrta ter pripravi poročila o izvedenih revizijah,
- izvaja revizije delov sistema izvajanja načrta na ravni koordinacijskega organa, nosilnega organa in izvajalca ukrepa,
- izvaja revizije ukrepov na pobudo koordinacijskega organa v primerih suma na goljufijo, korupcijo, konflikt interesov ali dvojno financiranje, suma na nepravilnost ali zaznanega tveganja v zvezi z doseganjem mejnikov in ciljev,
- pred posredovanjem zahtevka za plačilo EK, pripravi povzetek o opravljenih revizijah, vključno z morebitnimi ugotovljenimi pomanjkljivostmi in morebitnimi revizijskimi ukrepi.

12 Nosilni organi:

- z namenom doseganja mejnikov in ciljev v sodelovanju s koordinacijskim organom in EK načrtujejo in izvajajo ukrepe iz načrta, ob upoštevanju določb in zahtev izvedbenega sklepa ter operativnih ureditev,
- v kolikor je potrebno, pripravijo podrobnejša navodila in usmeritve za izvajalce ukrepov ter v primeru prenosa nalog z izvajalci ukrepov sklepajo pogodbe/dogovore/sporazume,
- koordinacijskemu organu poročajo o izvajanju posameznih ukrepov in doseganju mejnikov in ciljev,
- zagotavljajo podatke o ukrepih ter mejnikih in ciljih do ravni končnih prejemnikov, ki so potrebni za vnos v informacijsko podporo,

- za namen preverjanja ukrepov vzpostavijo ustrezni sistem notranjih kontrol s poudarkom na preprečevanju, odkrivanju in odpravljanju nepravilnosti ter zaznavanju sumov goljufij in korupcije,
- sodelujejo v procesu revidiranja izvajanja načrta z revizijskim organom in drugimi revizijskimi institucijami Evropske unije ter ustrezno ukrepajo ob prejemu revizijskih ukrepov iz poročil o opravljenih revizijah.

13 Izvajalci ukrepov:

- v skladu z navodili in usmeritvami nosilnih organov izvajajo aktivnosti povezane s pripravo in izvajanjem ukrepov ter naloge v zvezi z zagotavljanjem informacij o porabi sredstev mehanizma in doseganju mejnikov in ciljev.

14 Končni prejemniki:

- so naročniki oziroma investitorji, ki prejmejo finančno podporo iz sredstev mehanizma.

PREVERJANJE IZVAJANJA NAČRTA

- 15 Aktivnosti v zvezi s preverjanjem izvajanja načrta se osredotočajo na doseganje mejnikov in ciljev ter zaščito finančnih interesov Evropske unije.
- 16 V sklopu preverjanj se upoštevajo vsi obstoječi postopki preverjanj po nacionalni zakonodaji, vzpostavljeni za sredstva državnega proračuna, ki se morajo obvezno izvajati ne glede na vir financiranja.
- 17 Nosilni organi so odgovorni za pravilnost in popolnost vzpostavljenih notranjih preverjanj, ki vključujejo izvajanje administrativnega preverjanja ukrepov in preverjanja na kraju samem.
- 18 Administrativno preverjanje ukrepov se mora izvesti pred izplačilom sredstev mehanizma, pri čemer organ, ki izvaja administrativno preverjanje ukrepov uporablja kontrolni list, ki je opredeljen v Priročniku o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost in predstavlja sistematičen pregled in dokaz, da je bilo preverjanje opravljeno. Izjemoma se preverjanje ukrepov po izplačilu sredstev mehanizma izvede za:
 - stroške dela in stroške drugih obdavčljivih osebnih prejemkov, izplačanih fizičnim osebam, na projektih neposrednega proračunskega uporabnika, ki je v vlogi končnega prejemnika,
 - predplačila ter transferje občinam in posrednim proračunskim porabnikom, za katere se preverjanje izvede po izplačilu sredstev iz sklada načrta.
- 19 Administrativno preverjanje ukrepa se lahko izvaja tudi vzorčno, pri čemer nosilni organ lahko predpiše in potrdi metodologijo, iz katere izhaja nižji delež izvajanja administrativnih preverjanj ukrepa.
- 20 Preverjanje na kraju samem se izvaja vzorčno na podlagi vsakoletne analize tveganja, ki jo pripravi nosilni organ.
- 21 Letni vzorec pregleda ni manjši od 10 % vseh izplačil na posamezni komponenti znotraj načrta v preteklem letu:
 - vzorec mora vsebovati projekte, ki neposredno prispevajo k doseganju mejnikov in/ali ciljev, določenih z izvedbenim sklepom in z operativnimi ureditvami,
 - vzorec lahko vsebuje tudi ostale projekte, ki neposredno ne prispevajo k doseganju mejnikov in/ali ciljev.

- 22 Koordinacijski organ lahko po potrebi v okviru preverjanja izvajanja nalog načrta, izvede preverjanje na kraju samem tudi pri končnem prejemniku.
- 23 Nosilni organ lahko z lastnimi navodili podrobneje predpiše vsebino, specifično področje in način preverjanja ukrepov, vključno s kontrolnim listom, pri čemer upošteva zahteve v zvezi s preverjanjem iz teh smernic in Priročnika o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost.
- 24 Glede na stanje doseganja mejnikov in ciljev ter v primeru ugotovljenih tveganj pri izvajanju ukrepov iz načrta, koordinacijski organ preverja izvajanje posameznih ukrepov pri nosilnem organu in izvajalcu ukrepa.
- 25 V primeru prenosa nalog nosilnega organa na izvajalca ukrepa, mora preverjanje izvajanja nalog pri izvajalcu ukrepa izvajati nosilni organ in o tem poročati koordinacijskemu organu.

NEPRAVILNOSTI IN FINANČNI POPRAVKI

- 26 Udeleženci izvajanja načrta so dolžni preprečevati, odkrivati in odpravljati nepravilnosti ter o njih poročati. Prav tako so dolžni izvajati finančne in druge popravke v povezavi z odkritimi posameznimi ali sistemskimi nepravilnostmi.
- 27 O nepravilnostih nosilni organi poročajo v skladu z usmeritvami UNP-AFCOS, ki je pristojen za pošiljanje poročil na OLAF. Ugotovljene nepravilnosti so lahko podlaga za vračilo sredstev.
- 28 Nosilni organi v primeru ugotovljenih nepravilnosti pri izvajanju ukrepov pripravijo zbirna četrletna poročila o nepravilnostih in jih posredujejo koordinacijskemu organu.
- 29 O nepravilnostih, ki presegajo vrednost 10.000,00 EUR, morajo nosilni organi poročati koordinacijskemu organu v sedmih dneh od dneva ugotovitve nepravilnosti.
- 30 Nepravilnosti so lahko z neposrednim finančnim učinkom ali brez neposrednega finančnega učinka. Finančni vpliv nepravilnosti je lahko vrednostno opredeljiv ali vrednostno neopredeljiv.
- 31 V primeru ugotovljenih nepravilnosti s finančnim učinkom, se postopek vračila neupravičeno porabljenih sredstev mehanizma izvede v skladu z določili poglavja 6 Priročnika o načinu financiranja iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost.

POROČANJE O IZVAJANJU NAČRTA

- 32 Poročanje o izvajanju načrta poteka na treh ravneh, in sicer:
 - poročanje o izvajanju ukrepov ter doseganju mejnikov in ciljev v informacijskem sistemu Program dela dvakrat mesečno, in sicer 1. in 15. dan v mesecu (oziroma prvi naslednji delovni dan), ter ob vsaki spremembi na mejniku in/ali cilju,
 - poročanje Vladi Republike Slovenije o napredku pri izvajanju načrta pred oddajo zahtevka za plačilo EK ter v primeru bistvenih odstopanj od doseganja mejnikov in ciljev iz načrta, ki jih ugotovi koordinacijski organ,
 - polletno poročanje EK glede spremljanja mejnikov in ciljev ter o napredku pri uresničevanju načrta v okviru evropskega semestra.

INFORMIRANJE, OBVEŠČANJE IN KOMUNICIRANJE

- 33 Za potrebe ozaveščanja in zagotavljanja prepoznavnosti prispevka mehanizma k okrevanju Evrope, koordinacijski organ pripravi Strategijo komuniciranja, pri izvajanju katere sodelujejo vsi udeleženci izvajanja načrta.
- 34 Udeleženci izvajanja načrta različne javnosti obveščajo o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev mehanizma, informirajo o pomenu ukrepov načrta, vključujejo v proces izvajanja ukrepov ter ozaveščajo o učinkih in rezultatih izvedenih ukrepov.
- 35 Komunikacijske aktivnosti v zvezi z izvajanjem mehanizma usmerja koordinacijski organ. Ministrstva in vladne službe v vlogi nosilnih organov in izvajalcev ukrepov so pristojna za izvedbo komunikacijskih aktivnosti informiranja, obveščanja in promocije ukrepov načrta, pri čemer sledijo Strategiji komuniciranja in navodilom za informiranje, obveščanje in komuniciranje, kot je opredeljeno v Priročniku o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost.
- 36 Podrobnejša navodila za informiranje, obveščanje in komuniciranje, ki vključujejo obvezni nabor komunikacijskih aktivnosti, ki se zagotavljajo pri načrtovanju in izvajanju posameznih ukrepov, so opredeljena v Priročniku o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost.
- 37 Finančna sredstva za izvedbo komunikacijskih aktivnosti, ki zahtevajo finančni vložek, udeleženci izvajanja načrta zagotavljajo v okviru načrtovanih sredstev za izvedbo ukrepa, če s tem prispevajo k doseganju mejnikov in ciljev posameznega ukrepa, v nobenem primeru pa jih s tem ne smejo ogrožati. Za doseganje ciljev Strategije komuniciranja ter doseganje mejnikov in ciljev načrta, kjer je to potrebno in izvedljivo, zagotavljajo tudi sredstva iz svojih integralnih postavk.

INFORMACIJSKA PODPORA

- 38 Izvajanje načrta se spremlja preko informacijskih sistemov MFERAC in Program dela.
- 39 MFERAC podpira upravljanje in spremljanje načrta na finančnem področju, tudi v povezavi z zaščito finančnih interesov Evropske unije skladno z 22. členom Uredbe (EU) 2021/241.
- 40 Program dela zagotavlja vsebinsko spremljanje načrta, poročanje in dokazovanje napredka pri izvajanju načrta.
- 41 Podatki in informacije iz informacijskih sistemov so podlaga za dialog in poročanje EK o napredku pri doseganju mejnikov in ciljev, kot so opredeljeni v izvedbenem sklepu in operativnih ureditvah.

ZAČETEK VELJAVNOSTI

- 42 Te smernice začnejo veljati naslednji dan po podpisu ministra.

Številka: 546-36/2022-1621/21

Datum: 14. 4. 2022

mag. Andrej Šircelj
minister